

Chứng Nhân

Bản Tin Hàng Tuần • GIÁO XỨ CÁC THÁNH TỬ ĐẠO VIỆT NAM

12500 Patterson Avenue, Richmond, VA 23239 • Phone: 804-784-5450 • Fax: 804-784-9822

www.chungnhan.org • vietmartyrsrichmond@hotmail.com

Giờ Lễ • Ngày thường: 8:00 am • Cuối Tuần: Thứ Bảy: 8:00 pm, Chúa Nhật: 8:00 am, 10:30 am

12/2/2017 • Số 314

Chúa Nhật Thứ Sáu TN - Năm A

LỊCH PHỤNG VỤ

- **Thứ Hai** trong tuần 6 TN ngày 13 tháng 2
Bài đọc: St 4, 1-15. 25
Đáp ca: Tv 49, 1 và 8. 16bc-17. 20-21
Phúc âm: Mc 8, 11-13
- **Thứ Ba** trong tuần 6 TN ngày 14 tháng 2, **thánh Xy-rillô**, đan sĩ và thánh Mêthôđiô, giám mục, lễ nhớ.
Bài đọc: St 6, 5-8; 7, 1-5.10
Đáp ca: Tv 28, 1a và 2. 3ac-4. 3b và 9b-10.
Phúc âm: Mc 8, 14-21
- **Thứ Tư** trong tuần 6 TN ngày 15 tháng 2
Bài đọc: St 8, 6-13. 20-22
Đáp ca: Tv 115, 12-13. 14-15. 18-19
Phúc âm: Mc 8, 22-26
- **Thứ Năm** trong tuần 6 TN ngày 16 tháng 2
Bài đọc: St 9, 1-13
Đáp ca: Tv 101, 16-18. 19-21. 29 và 22-23
Phúc âm: Mc 8, 27-33
Thứ Sáu trong tuần 6 TN ngày 17 tháng 2
- **Bài đọc:** St 11, 1-9
Đáp ca: Tv 32, 10-11. 12-13. 14-15
Phúc âm: Mc 8, 34-39
- **Thứ Bảy** trong tuần 6 TN ngày 18 tháng 2
Bài đọc: Dt 11, 1-7
Đáp ca: Tv 144, 2-3. 4-5. 10-11
Phúc âm: Mc 9, 1-12
- **Chúa Nhật** thứ 7 TN năm A ngày 19 tháng 2
Bài đọc I: Lv 19,1-2. 17-18
Đáp ca: Tv 102, 1-2. 3-4. 8 và 10. 12-13.
Bài đọc II: 1 Cr 3, 16-23
Phúc âm: Mt 5, 38-48

THÔNG BÁO

1. Quỹ Thường niên Giáo phận Annual Appeal 2017: Xây dựng gia đình đức tin

Như quý vị đã biết, quỹ thường niên được khởi xướng từ mùa thu đến mùa xuân và hiện có 145 giáo xứ trong giáo phận đều tham gia vận động cho ngân quỹ này. Chủ đề năm nay được trích từ 2 nguồn cảm hứng: trước hết là từ thư thánh Phaolô gửi tín hữu Galát: “**Vậy bao lâu còn thời giờ, chúng ta hãy làm điều thiện cho mọi người, nhất là cho những anh em trong cùng đại gia đình đức tin.**” (6,10); và nguồn thứ hai từ tổng tư “Nhiệm thế Chúa Kitô” của đức giáo hoàng Piô XII dạy rằng “**Không thể có sự gián đoạn ân sủng**

bên trong và bên ngoài giữa các chi thể của Hội thánh. Theo đó, những ân huệ của Hội thánh cần phải được chiếu tỏa ra bên ngoài”. Chủ đề này lặp lại nội dung của sắc lệnh về mục vụ của Hội thánh trong thế giới hiện đại là “Vui mừng và hy vọng” chiếu tỏa khắp toàn thể công trình sáng tạo. Với chi tiêu là \$2.7 triệu mỹ kim, ngân quỹ thường niên 2017 sẽ cung cấp nguồn tài trợ cho 19 chương trình mục vụ đa dạng và khẩn thiết, tác động đến cuộc sống của hàng ngàn người trong giáo phận chúng ta. Chúng tôi mong được chia sẻ với quý vị thêm nhiều chi tiết về chương trình gây quỹ thường niên và tác dụng của ngân quỹ này trong tuần tới.

2. Biên lai dâng cúng 2016

Ban Tài chánh đã in biên lai dâng cúng năm 2016 và xếp theo thứ tự an-pha-bê của Tên Họ. Xin ban lễ tân hướng dẫn quý bổn đạo nhận biên lai dâng cúng sau mỗi thánh lễ cuối tuần. Giáo xứ chân thành cảm ơn quý bổn đạo đã quảng đại dâng cúng cho việc xây dựng Hội thánh.

3. Trại Tinh tâm Đoàn Thiêu Nhi Thánh Thể

Đoàn Thiêu Nhi Thánh Thể Đon Boscô tổ chức Trại tinh tâm dành cho các em ngành **Ấu Nhi** và **Thiếu Nhi** từ thứ Sáu, ngày 3 tháng 3 năm 2017, đến Chúa Nhật, ngày 5 tháng 3 năm 2017, với chủ đề “**Humble Yourself**” (1Peter 5:6), nhằm giúp các em mở rộng niềm tin và kết hợp với Chúa. Mọi thông tin chi tiết đã được trình bày trong đơn ghi danh tham dự Trại. Kính mong quý phụ huynh điền đơn và gửi lại cho Đoàn Thiêu Nhi Thánh Thể trước Chúa Nhật, ngày 26 tháng 2 năm 2017. Để được giải đáp thắc mắc hoặc góp ý kiến xây dựng, xin quý phụ huynh liên lạc trực tiếp với **Trưởng Nguyễn Tuấn Anh 804-514-2081** hoặc **Trưởng Kevin Yates 730-909-2957**. Xin chân thành cảm ơn quý phụ huynh.

4. Kỷ niệm thành hôn

Giáo xứ chúc mừng các gia đình kỷ niệm ngày thành hôn của ông bà: **Nguyễn Văn Quý & Nguyễn Thị Kim Cúc, 32 năm**. Nguyên xin Chúa chúc lành cho gia đình ông bà luôn được sống trong ân phúc và tình thương

5. Chúc Mừng

Giáo xứ chúc mừng cháu **Dominic Arthur Lương Huỳnh** sẽ lãnh nhận bí tích Rửa tội trong thánh lễ 10:30am, ngày 12 tháng 2 năm 2017 tại Giáo

xứ CTTĐVN-RVA. Cháu **Dominic Huỳnh** là con đầu lòng của gia đình anh chị Huỳnh Mai Andy & Anna Lương Thị Thu Hiền do anh chị Anna Đaminh Ngô Bảo và Maria Nguyễn Trang đỡ đầu.

6. Thiện nguyện viên Trường thánh Vinh Sơn Liêm

Thiện nguyện viên giúp Trường Thánh Vinh Sơn Liêm lúc 1:30pm, Chúa Nhật ngày 12 tháng 2 là chị **Kha Nguyệt**. Mỗi phụ huynh phải làm thiện nguyện tối thiểu 1 lần mỗi năm, xin ghi danh vào sổ tại tiền sảnh nhà thờ, hoặc, ghi danh với anh **Nguyễn Gia Tuấn** ở số điện thoại: **804-301-7803**.

7. Gây quỹ từ thương hiệu Kroger

Để ủng hộ nhà thờ, xin quý vị lấy đơn ghi danh để tại tiền sảnh nhà thờ, điền **4 thông tin** sau: **1) tên đầy đủ, 2) địa chỉ nhà, 3) địa chỉ điện thư, 4) và số điện thoại**. Sau khi điền đủ thông tin, quý vị để lại mẫu đơn này tại tiền sảnh nhà thờ, giáo xứ sẽ ghi danh và gia hạn mỗi năm cho quý vị.

8. Gây quỹ từ “Smile.Amazon.com”

Để tiếp tục ủng hộ nhà thờ Các Thánh Tử Đạo Việt Nam, quý vị mua hàng từ trang web: **https://smile.amazon.com/ch/54-1965143**, sẽ giúp giáo xứ hưởng lợi 0.5% giá trị sản phẩm.

9. Quỹ Annual Appeal 2017

Giáo phận Richmond đã gửi thông tin đến các giáo xứ xin gây quỹ **Annual Appeal 2017** cho giáo phận. Chi tiêu dành cho giáo xứ CTTĐVN-RVA là **\$7,400.00**. Theo hướng dẫn của giáo phận, giáo xứ sẽ phát động chương trình gây quỹ này vào các cuối tuần Chúa nhật từ ngày 25 tháng 2 đến ngày 18 tháng 3. Theo niên giám 2016 của Giáo xứ, ông **Nguyễn Hùng Lâm** và ông **Nguyễn Duy Vượng** sẽ đảm trách việc thông tin, trình chiếu video, tổ chức và tường trình việc gây quỹ cho Tòa Giám mục.

10. The Difference Between Living Our Mission and the Annual Appeal

Although there are similar ministries and programs supported by both the Living Our Mission campaign and the Annual Appeal, there is a distinct difference. The Living Our Mission campaign was a historic first-time effort to build major endowments and capital to support our parishes and larger Church leading into the future. Although many projects were realized in

the short-term, the vast majority of funds raised were designed for the **future**. In contrast, the Annual Diocesan Appeal is initiated every year to meet ministry and program needs of the **present**. While the Living Our Mission campaign was an overwhelming success and set our Church up for a strong financial future, the Annual Appeal is still a very necessary component of meeting our goals in the short-term. That is why we are asking for your prayerful support of a pledge or gift to the 2017 Annual Appeal. **During the week of February 13th, many of you will receive a letter from Bishop DiLorenzo asking for your support of the 2017 Annual Diocesan Appeal. It is our sincere hope that you will answer our Bishop's request and make a generous pledge to this effort.**

Thu Nhập GX	
Hiện kim	\$2,565
Ngân phiếu	\$665
Tổng cộng	\$3,230
Hội chợ Tết	\$2,720

HỌC HỎI KINH THÁNH

Chúa Nhật 7 TN năm A

Phúc âm: Mt 5, 38-48

³⁸ “Anh em đã nghe Luật dạy rằng: Mắt đền mắt, răng đền răng. ³⁹ Còn Thầy, Thầy bảo anh em: đừng chống cự người ác, trái lại, nếu bị ai vả má bên phải, thì hãy giơ cả má bên trái nữa. ⁴⁰ Nếu ai muốn kiện anh để lấy áo trong của anh, thì hãy để cho nó lấy cả áo ngoài. ⁴¹ Nếu có người bắt anh đi một dặm, thì hãy đi với người ấy hai dặm. ⁴² Ai xin, thì anh hãy cho; ai muốn vay mượn, thì anh đừng ngoảnh mặt đi. ⁴³ “Anh em đã nghe Luật dạy rằng: Hãy yêu đồng loại và hãy ghét kẻ thù. ⁴⁴ Còn Thầy, Thầy bảo anh em: hãy yêu kẻ thù và cầu nguyện cho những kẻ ngược đãi anh em. ⁴⁵ Như vậy, anh em mới được trở nên con cái của Cha anh em, Đấng ngự trên trời, vì Người cho mặt trời của Người mọc lên soi sáng kẻ xấu cũng như người tốt, và cho mưa xuống trên người công chính cũng như kẻ bất chính. ⁴⁶ Vì nếu anh em yêu thương kẻ yêu thương mình, thì anh em nào có công chi? Ngay cả những người thu thuế cũng chẳng làm như thế sao? ⁴⁷ Nếu anh em chỉ chào hỏi anh em mình thôi, thì anh em có làm gì lạ thường đâu? Ngay cả người ngoại cũng chẳng làm như thế sao? ⁴⁸ Vậy anh em hãy nên hoàn thiện, như Cha anh em trên trời là Đấng hoàn thiện.

(Bản dịch nhóm CGKPV)

Suy niệm

1. Qua giáo huấn của Người, Đức Giêsu giúp chúng ta nhìn vào đời sống Kitô hữu giữa lòng xã hội. Như bất cứ ai, người Kitô hữu cũng có khi

là đối tượng của những bất công, của bạo động; họ bị xử thô bạo, hành hạ, đánh đập, bỏ tù, xử bất công. Đức Giêsu đề nghị không phải là một cách thức xử sự mang tính tự vệ hoặc chỉ là bất bạo động, nhưng còn là chấp nhận bị tước đoạt vô điều kiện.

2. Khi chịu xử bất công, người môn đệ Chúa Kitô vác thập giá cho những kẻ đã chuẩn bị thập giá cho mình. Không phải là những hành vi thể lý là đáng kể, nhưng là những động lực khiến người ta chấp nhận, không vì yêu đuối hoặc hèn nhát, nhưng là để khỏi gây thiệt hại cho người anh em hư hỏng, lạc đường.

3. Đức Giêsu không đề nghị một trật tự mới cho các tương quan xã hội, nhưng một nguyên tắc sống khổ chế có khả năng minh họa và giải thích trước thái độ của Người đối với người Pharisêu và các kẻ bách hại Người nói chung.

4. Luật Tình yêu kẻ thù đảo lộn các cách xử sự theo quy ước của loài người. Thường yêu thương là quan tâm đến những ai có cùng kiểu nhìn như mình, trình độ văn hóa như mình, địa vị xã hội như mình. Sự điệp Tin Mừng vượt quá các giới hạn ấy. Đức ái Kitô giáo không “cào bằng” các con người, nhưng tỏ ra kính trọng họ, thậm chí cả các giới hạn và khiếm khuyết của họ. Lòng nhân ái của Kitô hữu là thông dự vào tình yêu của chính Thiên Chúa.

5. Từ ngữ “hoàn thiện” in vào trong lối hành xử của Kitô hữu một sức năng động. “Hoàn thiện” là vượt qua mọi thiếu sót, như thể là không bao giờ thực hiện được vĩnh viễn, nhưng cứ tiến tới mãi, và nêu mức độ là sự hoàn thiện của Thiên Chúa, thì ta chẳng bao giờ đạt tới được mức thực hiện hoàn toàn. Nên hoàn thiện như Chúa Cha, trong cụ thể, là bắt chước Đức Kitô trong thái độ quy phục trọn vẹn, anh hùng, thánh ý Thiên Chúa, và trong sự tận tình sống cho anh chị em. (Lm PX Vũ Phan Long, *ofm*)

Seventh Sunday in Ordinary Time – Year A

Gospel: Mt 5:38-48

Jesus said to his disciples: “You have heard that it was said, An eye for an eye and a tooth for a tooth. But I say to you, offer no resistance to one who is evil. When someone strikes you on your right cheek, turn the other one as well. If anyone wants to go to law with you over your tunic, hand over your cloak as well. Should anyone press you into service for one mile, go for two miles. Give to the one who asks of you, and do not turn your back on one who wants to borrow. “You have heard that it was said, You shall love your neighbor and hate your enemy. But I say to you, love your enemies and pray for those who persecute you, that you may be children of your heavenly Father, for he makes his sun rise on the bad and the good, and causes rain to fall on the just and the unjust. For if you love those who

love you, what recompense will you have? Do not the tax collectors do the same? And if you greet your brothers only, what is unusual about that? Do not the pagans do the same? So be perfect, just as your heavenly Father is perfect.”

(<http://www.usccb.org>)

Reflection

He would give someone the shirt off his back. She would go the extra mile for anyone. They are off-the-wall generous. We often hear stories of people who give of themselves way beyond expectation, who help another at personal expense, who spend holidays feeding the hungry. We have so many ways of saying and doing this gospel. Although we all know people who are takers rather than givers, who are stingy and selfish, who are minimalists when it comes to relating to others, our first impulse is to believe in the goodness and generosity of people. Although we don't always do what Jesus says in this gospel - turn from retaliation, give more than is asked, love beyond what is easy - we do have a sense that what Jesus is asking of us is how we would want the community in which we live to be characterized. In our treatment of one another - even those who are our enemies - Jesus challenges us to go beyond what is expected, beyond what we might think is reasonable or even achievable. We are to go beyond what is human to what is divine: “Be holy” as God is holy, “be perfect” as God is perfect. On our own, this is impossible! Only because of God's love for us expressed in the life of Jesus who teaches us rightly, is this possible. Only when we experience God's love for us first, is this possible. Jesus commands us to keep the law in a radically different way. We are duty-bound as “children of [the] heavenly Father” to do more than simply what is mandated. We are to go beyond our natural expectation about keeping laws to embrace the divine excess with which God treats us. Acting toward others as God acts toward us transforms us to “be perfect” as God. This radical living of the law makes divine blessings, grace, and holiness to be real, visible, and at hand for us.

To the point:

Jesus commands us to keep the law in a radically different way. We are duty-bound as “children of [the] heavenly Father” to do more than simply what is mandated. We are to go beyond our natural expectation about keeping laws to embrace the divine excess with which God treats us. Acting toward others as God acts toward us transforms us to “be perfect” as God. This radical living of the law makes divine blessings, grace, and holiness to be real, visible, and at hand for us.

(Source: *Living Liturgy 2017*)

Thánh lễ 8:00PM Thứ Bảy 11 tháng 2

- Lh Giuse Ngân & Giuse Tiên
- Xin ơn bình an

Thánh lễ 8:00AM Chúa Nhật 12 tháng 2

- Bà Phan Thị Oanh và gđ xin lễ tạ ơn
- Cầu xin Chúa & Mẹ Maria ban muôn ơn lành hồn xác cho gđ (ÔB Tri)
- Lh Anna Nguyễn Thị Mẫn (Cháu)
- Lh Antôn & Micae
- Lh Christina Nguyễn Thị Lý
- Lh GB Trần Mục Đích
- Lh Giuse (Thành Vũ)
- Lh Giuse Ngô Thanh Đạo (2 cháu Trang & Giao)
- Lh Maria Tăng Thị Xuyên (Gia đình)
- Lh ÔB, cha mẹ, anh chị em & lh mồ côi (Gđ Quang Thảo)
- Lh Philipê, Tiên nhân & mồ côi (ÔB Nguyễn Đức Phương)
- Lh Tôma Thiện Trần Minh Cẩm
- Lh Vicente mới qua đời tại Louisiana (ÔB Vũ Thành)
- Tạ ơn Chúa trong năm cũ & xin ơn bình an, như ý trong năm mới
- Xin lễ tạ ơn (Bà Lâm Thị Hai)
- Xin lễ tạ ơn & xin ơn bình an (Cháu Nghĩa)
- Xin lễ tạ ơn & xin theo như ý
- Xin lễ tạ ơn Chúa & Đức Mẹ (Thái Ngọc Liên)
- Xin lễ tạ ơn Chúa, Đức Mẹ & Cha Trương Bửu Diệp (Gđ Khanh Ngọc)
- Xin ơn bình an (Gđ Khanh Ngọc)
- Xin ơn chữa lành cho một bệnh nhân
- Xin ơn lành bệnh (Kim Liên)

Thánh lễ 10:30AM Chúa Nhật 12 tháng 2

- Các lh thai nhi
- Cầu cho anh Chương sớm bình phục (Toàn & Trang)
- Lh Antôn & Micae
- Lh chị Phương & các lh mồ côi (Thê Vũ)
- Lh Giuse & Phêrô (Trang Vu)
- Lh Giuse Lê Hoàng Phong
- Lh Maria Dương Thị Mai
- Lh Maria, lễ giỗ (Gđ Trần Vũ Thuý)
- Lh Maria, Vicente, Gioan, lễ giỗ (Tuyền)
- Lh ÔB tổ tiên
- Lh Phanxico Trương Bửu Diệp
- Lh Phêrô Luật, Phêrô Tuất, Phêrô Chinh & Anna Mẫn
- Lh Phêrô, Maria & các lh mồ côi (Thê Vũ)
- Lh Têphanô
- Lh Tổ tiên nội ngoại

- Lh Tổ tiên, ÔB, cha mẹ 2 bên nội ngoại (Mai & Linh)
- Lh Toma
- Lh Vicentê & các lh Tiên nhân nội ngoại (Bà Nga)
- Tạ ơn Chúa trong năm cũ & xin ơn bình an, như ý trong năm mới
- Xin lễ tạ ơn & xin ơn bình an trong năm mới
- Xin lễ tạ ơn Cha Trương Bửu Diệp
- Xin lễ tạ ơn Đức Mẹ
- Xin lễ tạ ơn Gđ Thánh Gia
- Xin lễ tạ ơn trong năm cũ (Ngoc, Mai, Angelmai)
- Xin lễ tạ ơn, xin ơn bình an & như ý (Hoang & Van)
- Xin ơn bình an & như ý cho gđ trong năm mới (Ngoc, Mai, Angelmai)

TÔNG HUẤN

Tông Huấn Amoris Laetitia của Đức Thánh Cha Phanxicô...(tiếp theo số 311)

...cả trong thể lý lẫn trong việc kết hợp trái tim và cuộc sống của họ, và, sau cùng, trong đứa con, người sẽ chia sẻ “thân xác” của cả hai cha mẹ không chỉ về phương diện di truyền mà cả về phương diện tâm linh nữa.

Con cái người tựa những chồi cây dầu

14. Ta hãy một lần nữa nói tiếp bài ca của Thánh Vịnh Gia. Trong tổ ấm nơi vợ chồng ngồi vào bàn ăn, con cái xuất hiện cạnh họ “như những chồi cây dầu” (Tv 128:3), nghĩa là, đầy năng lực và sức sống. Nếu cha mẹ, theo một nghĩa nào đó, là nền tảng của tổ ấm, thì con cái giống như “những hòn đá sông động” của gia đình (xem 1Pr 2:5). Quả là có ý nghĩa, khi hạn từ xuất hiện nhiều nhất trong Cựu Ước, sau tên Thiên Chúa (YHWH, “Chúa Tể”), là “đứa con” (ben, “con trai”) một hạn từ rất gần gũi với động từ “xây dựng” (banah). Bởi thế, Thánh Vịnh 127, khi nói tới hồng phúc con cái, đã sử dụng một hình ảnh rút ra từ việc xây dựng một căn nhà và đời sống xã hội của các đô thị: “Vĩ thử Yavê không xây nhà, có vật và xây dựng rồi cũng uống công... Con cái hẳn là một gia nghiệp do tự Giavê, hoa quả lòng dạ là một phần thưởng. Như nắm tên trong tay binh thiện chiến, những đứa con sinh lúc xuân xanh. Phúc cho người có đầy bao, những mũi tên như thế, họ sẽ không phải xấu hổ khi cùng địch thù tranh luận chốn quyền môn” (Tv 127, 1, 3-5). Những hình ảnh này phản ánh nền văn hóa của xã hội cổ thời, ấy thế nhưng sự hiện diện của con cái là dấu chỉ sự liên tục của gia đình trong suốt lịch sử cứu rỗi, hết đời này tới đời nọ. 15. Cả ở đây nữa, chúng ta cũng có thể thấy một khía cạnh khác của gia đình. Chúng ta biết rằng Tân Ước nói tới “các Giáo Hội tụ họp nhau trong các gia hộ” (xem 1Cr 16:19; Rm 16:5; Cl 4:15; Plm 2). Nơi sinh sống của một gia đình có thể biến thành một Giáo Hội tại gia, một khung cảnh để cử hành Thánh Thể, sự hiện diện của Chúa Kitô

ngồi tại bàn ăn của nó. Chúng ta không bao giờ có thể quên được hình ảnh tìm thấy trong Sách Khải Huyền, trong đó, Chúa phán: “Này Ta đã đứng bên cửa và Ta gõ! Ai nghe tiếng Ta và mở cửa, thì Ta sẽ vào với nó, và Ta sẽ dùng bữa tối với nó và nó với Ta” (Kh 3:20). Ở đây, ta thấy một căn nhà ngập tràn sự hiện diện của Thiên Chúa, lời cầu nguyện chung và mọi chúc phúc. Đó là ý nghĩa của câu kết luận Thánh Vịnh 128 đã trích trên đây: “Sẽ được chúc lành như thế đó, con người kính sợ Giavê! Ước chi tự Sion, Giavê chúc lành cho người!” (Tv 128:4-5).

16. Thánh Kinh cũng trình bày gia đình như nơi con cái được dưỡng dục trong đức tin. Điều này thấy rất rõ trong lời mô tả việc cử hành Lễ Vượt Qua (xem Xh 12:26-27; Đnl 6:20-25) và sau đó, nó sẽ xuất hiện một cách minh nhiên hơn trong nghi thức Haggadah của người Do Thái, tức cuộc đối thoại đi song song với nghi thức ăn Bữa Vượt Qua. Một trong các Thánh Vịnh đã cử hành việc công bố đức tin trong gia đình như sau: “Điều chúng tôi đã nghe biết được, điều tổ tiên đã thuật lại cho chúng tôi, chúng tôi sẽ không giấu diếm với con cái các ngài, chúng tôi sẽ thuật lại cho hậu thế, những lời ca ngợi Giavê và uy lực của Người, những sự lạ Người đã làm ra. Người đã thiết lập chứng trí nơi Giacob, và định luật cho Israel, Người đã truyền cho tổ tiên chúng ta, phải thông tri cho con cháu họ. Ngõ hầu hậu thế am tường, con cái họ sẽ sinh ra, để chúng đứng lên thuật lại cho con cháu chúng” (Tv 78:3-6). Như thế, gia đình là nơi cha mẹ trở nên các thầy cô đầu tiên về đức tin của con cái. Chúng học “tay nghề” này, rồi truyền thụ tay nghề này hết người này tới người nọ: “Khi tới lúc con trai người hỏi người... Người hãy nói với nó...” (Xh 13:14). Như thế, các thế hệ nối tiếp nhau có thể dâng bài ca của họ lên Chúa: “Trai tráng và cả nữ trinh, lão bô với các nhi đồng!” (Tv 148:12).

17. Cha mẹ có trách nhiệm nặng nề đối với việc giáo dục, như các nhà khôn ngoan của Thánh Kinh thường nhắc nhở chúng ta (xem Cn 3:11-12; 6:20-22; 13:1; 22:15; 23: 13-14; 29:17). Về phần chúng, con cái được kêu gọi chấp nhận và thực hành giới răn: “Hãy thảo kính cha mẹ” (Xh 20:12). Ở đây, động từ “thảo kính” (tôn trọng) có liên hệ tới việc chu toàn các cam kết gia đình và xã hội; không được nại động lực tôn giáo để coi thường các cam kết này (xem Mc 7:11-13). “Kê tôn kính cha được xá lỗi lắm, và trọng kính mẹ khác gì tích trữ bảo tàng” (Hc 3:3-4).

18. Tin Mừng tiếp nối để nhắc nhở ta rằng con cái không phải là tài sản của gia đình, nhưng chúng có cuộc sống riêng để sống. Chúa Giêsu là mẫu mực của việc vâng lời cha mẹ trần thế của Người, tự đặt mình dưới quyền của các ngài (xem Lc 2:51), nhưng Người cũng chứng tỏ điều này: các quyết định liên quan tới đời sống của con cái và ơn gọi Kitô hữu của chúng có thể đòi một cách ly vì Nước Thiên Chúa (xem Mt 10:34- (Còn tiếp)